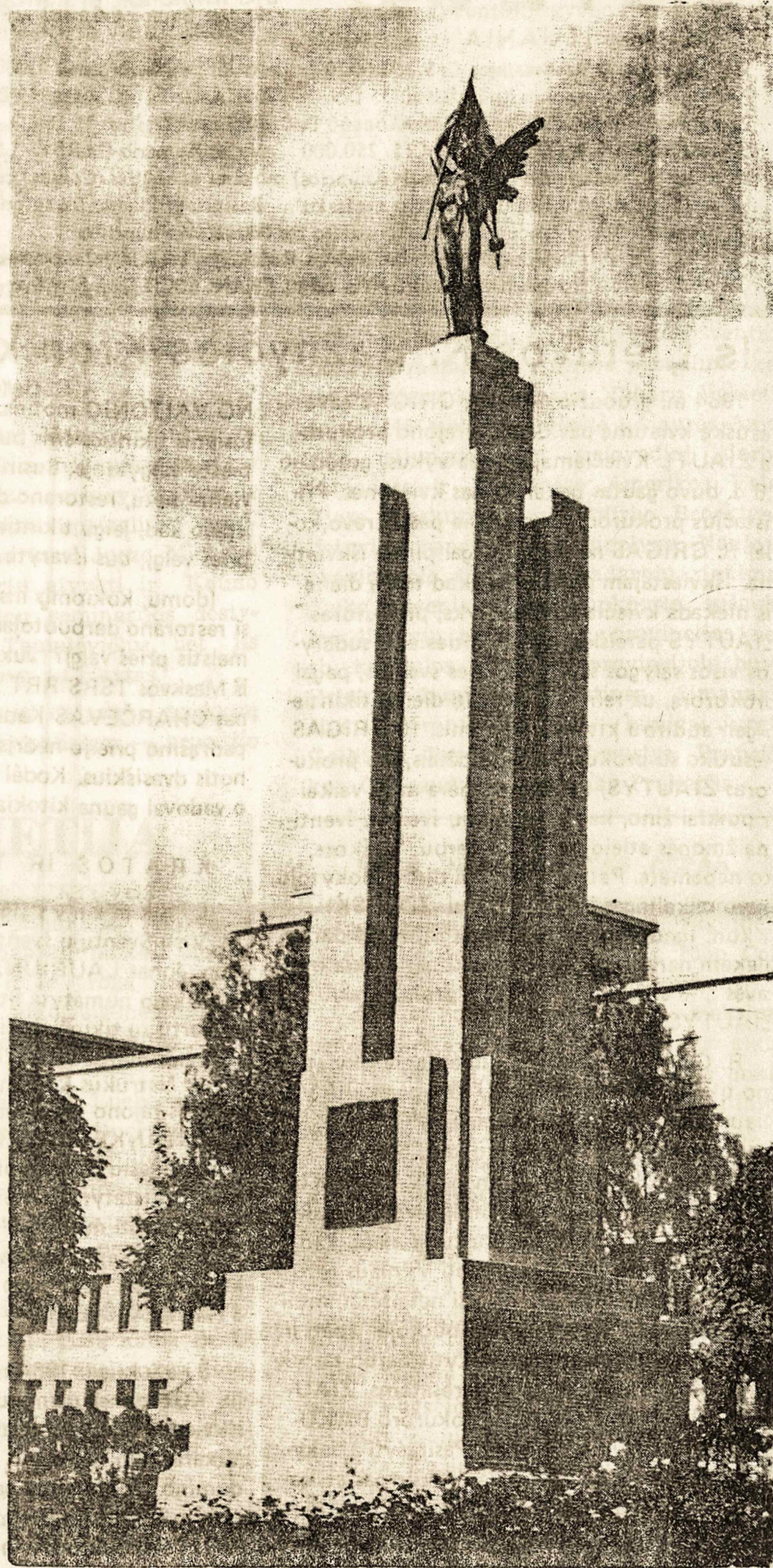

Moksliniu keliu

Senoji Lietuvos išeivija nedaug teturėjo šviesuomenės, dar mažiau mokslo žmonių. Ta padėtis radikaliai pasikeitė su pokario išeivija. Sovietinio siaubo genami, mūsų inteligentijos būriai atsidūrė svetimuose, bet laisvuose kraštuose. Jie ne tik gerokai pakėlė kultūrinę išeivijos lygį, bet ir savo atžalyną skatino eiti mokslo keliu. Tuo būdu per ketvertą dešimtmečių išaugo nauji būriai baigę aukštuosius mokslus išeivijos kraštuose. Dėl to šiandieną vyksta gausios mokslinės konferencijos. Štai š. m. lapkričio mėnesį Čikagoje rengiama mokslinė tautinės sąmonės konferencija, mokslo ir kūrybos simpoziumas, akademinis ateitininkų savaitgalis. Š. m. gruodžio mėnesį įvyks Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimas Los Angeles mieste. Neseniai įvyko akademinio pobūdžio santariečių-šviesiečių studijų dienos Taboro farmoje. Iliojaus universitete jau veikia lituanistikos skyrius-katedra. Jau daug metų darbuojasi lituanistikos institutas, kurio narių suvažiavimas šaukiamas Čikagoje š. m. lapkričio mėnesį. Veikia pedagoginio ir tyrimų pobūdžio lituanistikos institutas, istorijos draugija, baltistikos studijų draugija, tautodailės institutas...

VISOS tos mokslinio pobūdžio institucijos aiškiai rodo mūsų išeivijos mokslinį pajėgumą. Seniau tas pajėgumas reiškėsi daugiausia vyresniosios kartos darbais ir kultūros kongresais. Pastariesiems buvo ypač būdingi humanitariniai mokslai. Paskaitos ribodavosi literatūra, istorija, filologija, filosofija, teologija, sociologija, psichologija... Buvo pastebėta, kad tuose kongresuose mažai tesireiškia priaugančioji karta, linkusi daugiausia į praktinius mokslus — mediciną, inžineriją, techniką, fiziką... Kilo mintis įtraukti ir juos į kongresus, kuriuose būtų apimtos ir praktinės sritys. Buvo rasta nauja formulė, būtent mokslo ir kūrybos simpoziumai, kurių apimtis nieko neišskiria. Juose turi savo vietą ir poetas bei literatas, ir muzikas, ir matematikas, ir gamtos mokslų žmogus. Š. m. lapkričio mėnesio pabaigoje Čikagoje įvyks jau penktas tokio plataus pobūdžio renginys. Iš paskelbtų informacijų matyti, kad jame bus daugybė paskaitų, paruoštų jaunosios kartos mokslo žmonių. Prieš tai įvyks tautinio sąmoningumo konferencija, kurios paskaitininkų eilėse matyti daugiausia jau Amerikoje išsimokslinusių žmonių. Jie žvelgs į mūsų išeivijos tautines perspektyvas ir tuo būdu padės giliau išžvelgti esamą būklę bei išlikimo galimybes.

TVIRTAS ir senas tradicijas turi Lietuvių katalikų mokslo akademija, kuri skatina savo narių mokslinį darbą labai svariais leidiniais ir reguliariais suvažiavimais. Juose daugiausia atsispindi lietuviškai krikščioniškoji problematika, puoselėjamos religinės, moralinės, humanistinės, tautinės vertybės, kurioms šiuo metu gresia egzistencinis pavojus tiek okupuotoje Lietuvoje, tiek išeivijoje. Sekant tos akademijos veiklą, matyti susirūpinimas ne tik tiriamauoju, bet ir gyvenimiškuoju darbu. Geras dalykas yra mokslinis būklės tyrimas, bet jeigu jis pasilieka vien aukštose intelekto sferose, nedaug pasitarnauja gyvenimo, ypač lietuviškojo, tobulinimui. Dėl to kalbant apie mokslinį mūsų išeivijos pajėgumą ir juo džiaugiantis, negalima užmiršti aiškios tiesos: mokslas nėra vienintelis mūsų išeivijos gelbėtojas. Jei turėsime ir labai daug mokytojų žmonių, bet neturėsime lietuvių tautai atsidavusių asmenų, ištirpsime aukštose mokslo sferose kaip tauta. Mokslo šviesa turėtų atskleisti kelius į tobulesnį, geresnį mūsų tautos

KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS Į LIETUVIŲ IMIGRANTŲ LAISVĖS PAMINKLO ATIDARYMĄ GRUODŽIO MĖN. 14 D. 14:00 VAL. REPUBLICA LITUANIA AIKŠTĖJE – V. ZELINO

gyvenimą, pagilinti tautinę sąmonę ir paskatinti kovai už lietuvių tautos egzistenciją. Kitokia mokslo linkmė gali mus nuvesti tirpinančio internacionalizmo keliais. Senoji mūsų išeivija, būdama galima sakyti, bemokslė, išlaikė savo lietuviškumą ir ištikimybę tautai. Ar tai pajėgs padaryti mokslingoji mūsų karta? Pr. G.

Tėviškes žiburiai

SEMANARIO

MŪSU
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 150.0000

Prenumerata paprastu paštu užsieni: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 250.000

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios)

Už skelbimų kalba ir turinį, Redakcija neatsako

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taisyti bei tvarko savo nuožūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 2.500

J. P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 200.000

I mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cr. 10.000

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Redakcija taisyti bei tvarko savo nuožūra.

Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 66

1984 m. gruodžio 14 d. R. GRIGAS gavo aštišką kvietimą pas Lazdijų rajono prokurorą ŽIAUTĮ. Kviečiamajam neatvykus, gruodžio 16 d. buvo gautas pakartotinas kvietimas. Pristačius prokuroras pirmiausia pasiteiravo, kodėl R. GRIGAS neatvyko pagal pirmą iškvietimą. Iškviestajam paaiškinus, kad tokią dieną jis niekada kviečiamas neatvyks, prokuroras ŽIAUTYS pareiškė, kad tikintiesiems sudarytos visos sąlygos švęsti religines šventes, pagal prokurorą, už religinių švenčių dienas tikintieji gali atidirbti kitomis dienomis. R. GRIGAS nesutiko su prokuroru, jo žodžiais, nei prokuroras ŽIAUTYS, nei jis pats nėra maži vaikai ir puikiai žino, kad už religinių švenčių šventiną žmonės atleidinėjami iš darbu. "Ieškote, ko nepametę. Paties tėvas, kol dirbo mokytoju, buvo reikalingas ir kun. Juozui ZDEBSKIUI, ir kun. Ignui Plioraičiui, o kai išmetė iš darbo, niekam nereikalingas. Toks likimas laukia ir JAVOS", - aiškino R. GRIGUI prokuroras ŽIAUTYS.

R. GRIGUI paprašius kalbėti apie iškvietimo tikslą, prokuroras ŽIAUTYS perskaitė Vilniaus prokuratūros atsakymą į R. GRIGO skundą dėl laiškų, adresuotų kun. Sigitui TAMKEVIČIUI, kun. Alfonsui SVARINSKUI ir J. BIELIAUSKIENEI, konfiskavimo. Prokuroras BAKUČIONIS savo raštu pranešė, kad R. GRIGO laišškai, konfiskuoti Vilniaus aerostosto kontrolės punkte, išimti neteisėtai, munitinės tarnybos pagalbinais darbuotojai įspėti ir teityje nurodyta griežtai laikytis darbo taisyklių, o patys laišškai pasiųsti adresatams, ŽIAUTYS kaip garantiją nurodė prokuroro BAKUČIONIO atsakymą į skundą. Pasirašyti atsakymo tekstą ar duoti jo kopiją prokuroras atsisakė, vietoj eleidimo atsakymą perskaitė antrą kartą. Prokuroras ŽIAUTYS, motyvuodamas tuo, kad jo kabinete ir jo kėdėje pašalinių asmenų nebūna, atsisakė R. GRIGUI parodyti savo asmenį liudijantį dokumentą, bet tai buvo netiesa, paskui R. Grigą į kabinetą įėjo neprisistatęs darbuotojas, kuris tylomis stebėjo visą pokalbio eigą.

Z a r a s a i. 1985 m. vasario 16 d. Zarasuose buvo laidojama Kalesnykų klebono kun. JO-

NO VAITONIO motina. Iš Kalesnykų atlydėjusiems tikintiesiems buvo užsakyti kuklūs pietūs valgykloje. Susirinkus laidotuvių dalyviams pietų, restorano darbuotojai grubiai įspėjo kad, jeigu tikintieji žegnosis ar melsis prieš valgį, bus išvaryti.

Įdomu, kokiomis instrukcijomis remdamiesi restorano darbuotojai turėjo teisę uždrausti melstis prieš valgį? Juk visai neseniai atvykęs iš Maskvos TSRS RRT pirmininkas Konstantinas CHARČEVAS Kauno kunigų seminarijoje padaršino prieš jo nedrįstančius prieš valgį žegnotis dvasiškius. Kodėl viršūnės kalba vienaip, o vadovai gauna kitokias instrukcijas?

KRĀTOS IR TARDYMAI

Linkmenys (Ignalinos rajonas). 1984 m. Visų Šventųjų šventėje Linkmenų klebonas kun. Jonas LAURIŪNAS po pamaldų bažnyčioje kaip numatyta liturginiam apeigyne nuėjo kartu su tikinčiais pasimelsti į kapines, esančias maždaug už 200 metrų nuo šventoriaus. Netrukus klebonas buvo pakviestas į Ignalinos rajono Vykdomąjį komitetą. Pirm. pavad. STANKEVIČIENĖ įspėjo kleboną, kad tokiu elgesiu jis nusikaltęs viešajai tvarkai - sulaužęs įstatymą". Bet juk ir ateistai eina į kapus pagerbti mirusiųjų". - aiškinosi klebonas. "Tai tikinčiųjų diskriminacija", Kokia čia diskriminacija? Galite po vieną melstis - atsėvė STANKEVIČIENĖ.

Šiauliai. 1984 m. lapkričio 22 d. Šiaulių KGB pas saugumietį Edmundą JEKA buvo iškviestas Šiaulių miesto šv. Jurgio bažnyčios Vikaras kun. Vytautas BRILIUS. Saugumietį domino, koku būdu anksčiau vykęs pokalbis tarp jo ir kun. V. BRILIAUS pateko į "Kroniką". Čekistas įrodinėjo, kad "Kronika" - šmeižikiškas pogrindžio leidinys. Į kun. V. BRILIAUS pateiktus konkrečius moksleivių diskriminacijos faktus, saugumietis E. JEKAS atsakė: "Nėra ko stebėtis, kad tikintiesiems kartais reikia nukentėti, juk mokykloje jų mažuma"...

Čekistas E. JEKAS, tai bauginamas kun. V. BRILIU kompromituojančiu straipsniu respublikiniame laikraštyje, tai žadėdamas jam geres-

nę parapiją, bandė priversti kunigą sutikti bendradarbiauti KGB.

Š a k i a i. 1984 m. gruodžio 25 d. Šiaulių bažnyčioje buvo renkami parašai dėl kalinių kun. Sigitu TAMKEVIČIAUS, kun. Alfonsu SVARINSKO, kun. Jono-Kastyčio MATJILIONIO ir jaunuolio Romo ŽEMAIČIO išlaisvinimo.

Praėjus kelioms dienoms, Šakių bažnyčios vikaras kun. Juozapas GRAŽULIS buvo iškviestas į rajono vykdomąjį komitetą. Pirm. ninko pavaduotoja Eugenija KASPAREVIČIENĖ priekaištavo jam, kad ragino žmones pasirašyti po pareiškimų tekstais.

1985 m. sausio 16 d. į rajono vykdomąjį komitetą buvo iškviestas dekanas kun. Juozas ŽEMAITIS ir trys parapijos bažnytinio komiteto atstovai: Jeronimas MARTINAITIS, Juozapas MARTINAITIS ir Juozapas RAKIČKAS. Pavaduotoja E. KASPAREVIČIENĖ, dalyvaudžiant rajono vykdomojo komiteto pirm. ninku AUGONIUI, perskaitė RRT įgaliotinio Petro ANILIONIO įspėjimą, kuriame parapijos klebonas kun. J. ŽEMAITIS ir bažnytinis komitetas griežtai įspėjami, kam leido bažnyčioje rinkti parašus.

Viduklė. Viduklės klebonas Jonas TAMONIS jau gavo tris raštiškus įspėjimus iš RRT įgaliotinio Petro ANILIONIO už tai, kad laikomos šv. Mišios už kalinius, ypač už džiaus, - „valstybinius nusikaltėlius“.

1985 m. sausio 17 d. Raseinių rajono saugumo viršininkas GARDAUSKAS buvo atvykęs į Viduklės kleboniją. Klebonas kun. J. TAMONIS buvo išvažiavęs aplankyti savo sergančią motiną. Jį pavadavo kun. Kęstutis BRILIUS. Saugumietis pareikalavo kunigo pasą. Patikrinęs dokumentus, GARDAUSKAS užspūolė kun. K. BRILIŪ, kodėl jis neprisiregistravęs dirba (nors kun. K. BRILIUS į Viduklę buvo atvykęs tik prieš dvi dienas). Saugumietis griežtai uždraudė kun. K. BRILIUI atvažinėti į Viduklę.

1985 m. sausio 31 d. Bažnyčios komitetui buvo išsiuntinėti kvietimai atvykti į Viduklės apylinkę. Nuvyko tik penki nariai. Raseinių VK pirm. NACIENĖ ir pavad. STONIENĖ kalbėjo, kad esą, Viduklėje dedasi baisūs dalykai - darosi minėjimai, t.y., laikomos šv. Mišios už kalinius. Jos reikalavo, kad bažnytinis komitetas imtųsi priemonių, išvaikytų besirenkančius melstis kunigus ir ikinčiuosius. Be to siūlė tą dieną užrakinti Viduklės bažnyčią, kad niekas negalėtų įeiti. Tikintieji tam nepritarė.

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tiek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka kloškų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and

V. Prudente - Fone: 273-6696

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV – bės

SUSITIKIMAS SU PREZIDENTU

Lietuvių išeivių vyskupas Paulius Baltakis ir Lietuvių Religinės Šalpos direktorius kun. Kazimieras Pugevičius lapkričio 8 d. dalyvavo Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone įvykusiame grupės dvasininkų susitikime su Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu Reaganu. Susitikimas buvo surengtas pasikeisti nuomonėmis bei rūpesčiais ryšium su Ženevoje įvyksiančiu amerikiečių-sovietų aukščiausiojo lygio pasitarimu.

Po diskusijų sekusiuose pietuose su prezidentu Reaganu, vyskupas Baltakis padėkojo prezidentui už Lietuvai rodomą palankumą ir moralinę paramą lietuvių tautos laisvių siekiams. Pokalbių metu prezidentas, giliai susijaudinęs, pažymėjo, kad vienas iš brangiausių jo turtų yra sovietų kalinamų belaisvių iš Gulago jam atsiųstas sveikinimas.

LKMA XIII SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos XIII-asis visuotinis suvažiavimas yra rengiamas gruodžio 26-30 dienomis Los Angeles, Kalifornijoje. Suvažiavimo darbai kaip paprastai vyks bendriniuose posėdžiuose ir atskirose įvairių mokslo šakų sekcijose.

VATIKANAS

NEPAPRASTAS BAŽNYČIOS SINODAS

Nuo lapkričio 25 iki gruodžio 8 Romoje vyksta Nepaprastas Sinodas, kurį Pop. Jonas Paulius II sušaukė Vatikano II Santarybos sukakčiai paminėti. Sinode dalyvauja 59 kardinolai, 14 patriarchų, 102 Vyskupų Konferencijų pirmininkai (jų tarpe iš Lietuvos arkivysk. Liudas Povilonis), 24 Romos Kurijos sekretoriai ir 10 stebėtojų nekatalikų. Brazilijai atstovauja CNBB pirmininkas kard. Dom Ivo Lorscheiter ir Šv. Tėvo išrinkti kard. Dom Eugenio de Araujo Sales ir Dom Aloisio Lorscheider.

Sinodo – suvažiavimo – tikslas: pagilinti Vatikano II-jo nurodymus, ištaisyti nukrypimus, įgyvendinti jo reikalavimus, vadovaujant šv. Petro Įpėdiniui ir su juo vieningai Vyskupų Kolegijai.

BRAZILIJOS PIRMENYBĖS

Neseniai CNBB-ės išleistas 1986 metų Liturginis Kalendorius Brazilijai duoda, tarp kita ko, ir įvairių statistikų. Pastebima, kad Brazilija užima trečią vietą pasaulyje vyskupų skaičiumi: pirmoj vietoj stovi Italija su 451 vyskupu, antroj –

JAV-bės su 399 vyskupais. O vienam kunigui tenkančių tikinčiųjų skaičiumi Brazilija užima pasaulį antrą vietą: Indijoje vienam kunigui tenka 58.525 gyventojai, Brazilijoje – vienam kunigui 10.000 brazilų, Meksikoje – vienam kunigui 7.428 gyventojai, JAV-bėse – 4.102, Vokietijoje – 3.000, Kanadoje – 2.017, Italijoje – 922.

O kokios proporcijos šiuo atžvilgiu būtų Brazilijos lietuvių tarpe? .

ARKIVYSKUPAS LIUDAS POVILONIS ROMOJE

Lapkričio 13 d. per Maskvą iš okupuotos Lietuvos atskrido arkivyskupas Liudas Povilonis, Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius, lydimas kun. Juozo Michelevičiaus. Turėjo kartu atvykti ir Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos dėstytojas kun. Pranas Tamulevičius, bet jis paskutiniu metu buvo sulaikytas.

Arkiv. L. Povilonis dalyvaus vyskupų sinode ir išbus iki jo pabaigos – gruodžio 8 dienos.

VOKIETIJA

SVEČIAS IŠ LIETUVOS

Aktorius Donatas Banionis, Panevėžio miesto teatro intendantas, lankėsi šiomis dienomis Luebecke ir ta proga išsamiai su Luebecko teatro aktoriams-menininkams aptarė vaidinimo sezono aktualius programos klausimus.

Banionis, peržiūrėdamas Luebecko teatro repertuarą, rado Duerrenmatto, Strindbergo, Camus ir A. Millerio 85-86 m. žiemos sezono vaidintinų veikalų tarpe „senus pažįstamus“, jau suvaidintus ir Panevėžio miesto teatre. Jis paminėjo Wolfgang Borcherto dramoje „Priešais uždarytų durų“ (Draussen vor der Tuer) sėkmingai jo suvaidintą rusų kalba Beckmanno rolę. Taip pat jis susilaukęs didelio publikos pritarimo, atlikdamas Willy Lohmanno rolę, A. Millerio dramoje „Ambulantinio pirklio mirtis“ (Tod eines Handlungsreisenden).

Ne tik Sovietų Sąjungoje, bet ir vak. Europos kino teatruose ir televizijoje Banionis kartu su Hardy Krueger ir Mario Adorf pasirodo simpatiško „tipiško vyriškumo“ atvaizduojančiose filmo rolėse. Tarp Luebecko ir Panevėžio miestų teatro ansamblių, rašo pokalbio stebėtojas Wolfgang Tschechne „Luebecker Nachrichten“ š.m. lapkričio mėn. 17 d., gastrolės įmanomos, nes 478 vietų teatre Pa-

nevėžyje instaliuota gera simultaninė – ne tik į lietuvių kalbą – vertimo aparatura. Taigi, laukiama tolesnių pasikalbėjimų ta kryptimi.

120.000 gyventojų gyvena šiandien Panevėžyje. E.Ž.

NAUJAS PRANCIŠKONŲ PROVINCIJOLAS

Kunigas Placidus Barius yra išrinktas naujuoju lietuvių pranciškonų provincijolu. Jis yra 65 metų amžiaus, į pranciškonų vienuoliją įstojo nepriklausomoje Lietuvoje 1936 metais, kunigu buvo iššventintas 1943 metais, po Antrojo pasaulinio karo pabaigos kapelionavo Vakarų Vokietijoje, 1948 metais persikėlė į šiaurės Ameriką, įsijungdamas į sielovadinį darbą Kanadoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. Paskutiniu metu dirbo Brooklyno lietuvių pranciškonų vienuolyne. Naujojo provincijolo ir jo bendradarbių rinkimai įvyko neseniai Kennebunkporte sušauktos lietuvių pranciškonų provincijos narių kapitulos metu. Viceprovincijolu buvo išrinktas kunigas Augustinas Simanavičius iš Toronto, tarėjais – kunigai Jurgis Gailiūsis, Bernardinas Grauslys, Pranciškus Gedgaudas ir Antanas Prakapas.

MIRĖ DR. VYTAUTAS ČEPAS

Po ilgos ir sunkios ligos š.m. rugpjūčio 19 d. mirė dr. Vytautas Čepas, Elon College, N.C., sulaukęs 74 metų amžiaus.

Velionis buvo baigęs teisės mokslus, bendradarbiavo spaudoje teisiniais klausimais, Nepr. Lietuvoje ėjo įvairias aukštas pareigas. 1945 m. LSB Vyr. skautininkas, 1953 m. LSS tarybos pirmininkas.

Dr. V.K. Čepas yra trumpą laiką redagavęs „Europos Lietuvį“.

MIRUSIEJI KUNIGAI

Rugsėjo 19 d. mirė Kauno arkivyskupijos Karmėlavos klebonas kun. Benediktas Povilanskis, gim. 1903 m. Kunigu iššventintas Kaune 1927 m. Palaidotas Karmėlavoje rugsėjo 21 d.

Gauta žinių, kad žuvo kun. Kazimieras Sirūnas, Kužių klebonas, gim. 1906 m. Kunigu iššventintas 1930 m. Kaune. Studijavo Vytauto D. universitete ir įsigijo teologijos licenciatą. Kapelionavo Kauno kalėjime ir įvairiose gimnazijose, bendradarbiavo spaudoje.

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS – Adesivos

SKYDELIUS su grandinėmis
Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espírito Santo, 118 • Tel. 441.6846
SÃO CAETANO DO SUL

Mokytojų savaitė —

ŽVILGSNIS Į SAVE

Pedagogikos mokslas turi daug krypčių, daug sistemų, išmėgintų ir neišmėgintų bandymų jauno žmogaus auklėjimui. Ar laikosi kokios sistemos šio krašto mokyklos, tai priklauso nuo vietos ir aplinkos, nuo mokyklos vadovų ir mokytojų. Bet jie turi ir tokią pedagoginę sistemą, kurioj nėra sistemos, kaip pabrėžia mokyklų vedėjams leidžiamas žurnalas.

O vis tik sistema ir pedagogikoj reikalinga, jei norima mokinį ne tik išmokyti, bet ir išauklėti, paruošti gyvenimui žmogumi, o ne amžinu keliautoju ir savo paties pėdsakų ieškotoju. Tai ir pabrėžia konfesinės mokyklos, ypač katalikų, kurios nori jaunuoliui duoti ne tik mokslo žinių, bet ir gyvenimo, savęs paties pažinimo pagrindus, kad suaugęs neklaudžiotų neiškiuose keliuose, ieškodamas paties savęs.

Tiek valdžios, tiek privačios mokyklos rengia kursus savo mokytojams pasitobulinti, geriau pasiruošti savo dėstomajam dalykui. Tokiuose kursuose nurodoma, kaip geriau ir lengviau jaunuoliui perteikti mokslo žinias, kad jis jomis laisvai pasinaudotų, jomis susidomėtų, prie jų prisirištų ir jose siektų tobulumo. Mokslas nuolat keičiasi, kaip ir jo dėstymo metodai. Taigi ir pedagogika prisitaiko prie laiko reikalavimų, prie mokslo šakų, kurių iš mokyklų labiau reikalauja. Nauja mokslo šaka labiau domesį patraukia mokinio ir paties mokytojo, nors jis ir nėra to naujo mokslo specialistas. Tokiu jis turi pasidaryti kursuose, specialiose studijose, kad pats būtų tinkamas toliau būti mokytoju ar vadovauti mokyklai.

Taip yra normalių sąlygų mokyklose šiame krašte, taip buvo mokyklose Lietuvoje. Bet kiekvienas kraštas turi savus būdus mokytojams pasitobulinti. Mokytojai turi būti verti savo profesijos, kad jie būtų aukščiau už mokinius ir ne žemiau už naujus mokslo reikalavimus, kuriuos iššaukia gyvenimas.

Lituanistinės mokyklos nėra nei normaliose sąlygose, nei normaliu būdu perduoda savas žinias. Mokytojai čia nėra tik iš pašaukimo ar pasirengimo profesionalai, bet daugiau iš pasiaukojimo dėl savo tėvynės ir išeivijoje išaugu-

sių jaunuolių geresnio savo tėvų krašto, kalbos, istorijos pažinimo. Mokiniai tokiose mokyklose taip pat nėra tokie pat, kaip normaliose valdžios ar privačiose mokyklose, kur yra žiūrima daugiau į išmokymą reikalaujamų dalykų, o mažiau ar visiškai neatsižvelgiama į auklėjimą, tartum vaiku turėtų rūpintis tik šeima, tartum tik tėvai turėtų savo vaikus išauklėti ir paruošti gyvenimui, nepaisant, ar jie ten sutiks sunkumus ar laimingas dienas.

Mokytojai, kurie dirba lituanistinėse mokyklose, taip pat nėra ir negali būti tokie pat, kaip jie buvo kadaise normalioje mokykloje ar kaip jie yra dirbdami šio krašto mokyklose. Jie žino, kad čia priklauso aukojimasis mokytojams ir tėvams, nes abeji nori perduoti savo tėviškės dalį jaunajai kartai. Ta jaunoji karta, ypač dar nesubrendusi ir mažai tegalvojanti, jaučia tik prievartą, kol pradeda suprasti, kad dviejų ar trijų kalbų mokėjimas, kitų kraštų, ypač savo tėvų krašto, pažinimas yra didelė palaima gyvenime ir santykiuose su žmonėmis. Vienkalbiai ir tik aplink save matą nėra nei inteligentai, nei juo labiau intelektualai, o tik paprasti savo specialybės darbininkai, amatininkai, nepažįstą žmonių ir pasaulio, kuris yra už tvoros ar už vandenyno.

Lietuvis mokytojas dirbęs lituanistinėje mokykloje, jau savaime yra kitoks, kad jis dirba ne dėl pinigų, o iš pasiaukojimo ir savo kalbos, tėviškės, praeities, savo kenčiančių brolių ir sesių meilės. Jis yra aukos žmogus, kuris nežiūri tik savo gerovės poilsio, patogumo, bet ir tautos gerovės, jos ateities, kuri tegali pasireikšti tik jaunosiose kartose. Ir tauta jaunosiose kartose pasireikš tik taip, kaip mokytojas pajėgs įdiegti tautos dvasios, jos praeities ir ateities savo papėdininkuose.

Visuomenės veikėjai, organizacijų vadovai daugiau pastebimi viešumoje, jei ir siaurame būrelyje, jei organizacija ir nėra didelė. Priešingai, mokytojai neturi tiek progų viešai pasireikšti, išskyrus savo mokinių tarpe, savo mokyklos šventėje, savo mokinių ir jų tėvų susirinkimuose, kur daugiau būna kritikos, o mažiau vertinimo ir iš tikrųjų pedagoginių darbų svatstymo. Mokytojai turi

daugiau reikšmės tautos ateičiai, negu maži pasirodymai ar mažose organizacijose veikimas. Negalima peikti ir organizacijų ar jų veiklos, bet jų negalima lyginti su mokykla, kuri rengia priauklį pačioms didžiosioms organizacijoms ir visai tautai.

Mūsų lituanistinių mokyklų mokytojai kartu su tėvais ir jaunimo atstovais susirenka savaitei pastovyklauti. Bet daugiau jie nori pasitobulinti savo dėstomuose dalykuose, geriau bendromis pajėgomis pažinti savo aplinką, veikimo ir darbo sąlygas, pasidalinti patirtimi, taip pat ir skirtumais mokinių, kuriuos turėjo tie patys mokytojai prieš dešimtį ar daugiau metų, nuo dabartinių.

Jau sakėme, kad gyvenimas nestovi vietoje. Jis nestovi vietoje ir mūsų lietuviškoje išeivijoje. Kurie prieš keliolika metų vedė savo vaikus į mokyklas, dabar veda savo anūkus, o gal visai nieko neveda, nes jų jau nebėra. Matome jau kitus veidus mokyklų koridoriuose, jau kitaip kalba patys mokiniai. Lietuviškas žodynas susiaurėjęs taip labai, kad jau reikia net mokykloje naudoti vietinę kalbą.

Mokytojų stovykla yra tik žvilgsnis į save. Bet ji turi būti ir žvilgsnis į mokyklą, į mokinius, į naujas pedagogines priemones, kurias reikia panaudoti, kad lituanistinė mokykla dar būtų paveiki ir dabartinėse kartose. Bet taip pat mokytojų studijų savaitė turi būti žvilgsnis ir visuomenės į mokytojus, į jų auką tėvynei ir išeivijai, į mokytojo pagerbimą ir atsidėjimą. Mokytojas daugiau duoda pavergtai tėvynei, kaip daugelis organizuotų vienetų, kurie dirba tik savo malonumui, tik likučius atiduodami pavergtiesiems broliams, juo labiau išeivijos išlaikymui prie tautos kamieno.

Pr. Gr.

Geriausia šventinė dovana: UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS — DRAUGAMS — PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų — visus metus

Dra. HELGA HERING

MÉDICA — GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 — B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

SPORTAS LIETUVOJE

Vilniškiam „Sporte“ spalio mėn. išpausdintos užuojautos pranešė Stasio Šačkus mirė.

Jis gimė 1907 m. Suvalkijoje. Su sportiniu gyvenimu susipažino besimokydamas Marijampolės R.J. gimnazijoje, kur 1923 m. buvo įsteigtas berniukų sporto klubas „Vaidotas“ ir mergaičių — „Mirgė“. Šios gimnazijos sportinė veikla aprašyta a.a. Jono Narbuto leidinyje „Sportas nepriklausomoje Lietuvoje 1919-36 m.“. Štai kelios ištraukos:

Rygiškių moksleivių sportinė pažanga greit augo. Kas anksčiau buvo sunkiai pasiekiamas — buvo praeityje. Tai parodė vėlesnės varžybos. 1928 m. A. Tamulynas pagerino rutulio stūmimo rekordą — 12,52 m., o St. Šačkus disko metimo ir šuolio su kartimi. Vėliau, baigę R.J. gimnaziją S. Šačkus (1928 m.) ir A. Tamulynas (1930 m.) palaikė nuolatinius ryšius su tos gimnazijos sportininkais, teikdami jiems sportinių žinių. Ypač charakteringa, kad S. Šačkus, būdamas tuo laiku geriausias disko metikas, išaugino visą eilę rygiškių sportininkų. Jam ilgą laiką priklausė šokimo su kartimi Lietuvos rekordas — 3,40 m., disko metimo — 42,37 ir penkiakovė. (St. Šačkaus šokimo su kartimi rekordą pagerino 1938 m. tarpvalstybinėse lengvosios atletikos rungtynėse Varšuvoje tarp Lietuvos ir Lenkijos rinktinių kpt. Vabalas, iššokdamas 3,65 m. Rungtynes laimėjo Lenkija 105:59 — K.B.).

Baigęs gimnaziją St. Šačkus persikėlė į Kauną, įsijungdamas į LGSF sporto organizacijos eiles. Žaidė Lietuvos krepšinio rinktinėje.

Lietuvos sportiniam gyvenimui būtinai buvo reikalingi instruktoriai-lektoriai, kurie sugebėtų jaunajai sportininkų kartai perduoti ne tik teoretines žinias, bet taip pat suteikti geras sportui sąlygas, įrengiant aikštes ir sales. Tokiam darbui tinkamas buvo St. Šačkus. Paskyrus stipendiją, jis išvyko į Berlyno fizinio auklėjimo institutą. Jį baigęs, tuoj pat gavo pakvietimą būti lektorium Kauno Kūno Kultūros Institute (čia buvo ruošiami kūno kultūros mokytojai gimnazijoms). Perkėlus tuos kursus prie VDU humanitarinių mokslų fakulteto, S. Šačkus buvo paskirtas Kūno kultūros katedros jaun. asistentu.

Sportinėm temom daug rašė spaudoje. 1945 m. spalio mėn. suimtas ir išvežtas į Sibiją. Rehabilituotas grįžo į Kauną. Sprendžiant iš užuojautų „Sporte“, S. Šačkus buvo „LTSR nusipelnęs treneris“.

Paliko žmoną Merkevičiūtę-Šačkuvienę, sūnų Gediminą ir du svainius Kanados Hamiltone. Mūsų užuojauta giminėms.

Iš dabartinių sporto įvykių norėtume pažymėti gražius Vilniaus Žalgirio futbolininkų laimėjimus: po pergalės Maskvoje prieš silpną vietos Dinamo vienuolikę 1:0, vilniečiai savo aikštėje baigė lygionis su ketvirtoje vietoje esančia Minsko Dinamo komanda, tačiau taškų savo sąskaiton Žalgiris negavo, nes tai buvo vienuoliktos lygiom sužaistos rungtynės (SS-gos futbolo pirmenybių taisyklės leidžia sužaisti lygiomis tik 10 rungtynių), todėl vilniečiai taip ir liko šeštoje vietoje.

Lietuvos futbolo pirmenybėse pagrindinės rungtynės vyko tarp pirmaujančio Panevėžio Ekranu ir antroje vietoje esančio Klaipėdos Granito. Laimėjo Panevėžys 2:0, užsitikrindamas Lietuvos meisterio vardą. Lygą turi palikti Jonavos Statyba, kuri savo aikštėje pralaimėjo Kauno Bangai net 0:5.

Krepšinio pirmenybėse vėl pergalės skina SS-gos meisteris Kauno Žalgiris. Antro rato rungtynėse kauniečiai pirmame susitikime lengvai įveikė Maskvos Dinamo 104:96 ir kitą dieną Taškento Universitetą 112:77. Vilniaus Statyba mūsų sostinėje pralaimėjo prieš daugkartinį SS-gos meisterį Maskvos CASK klubą 64:95, bet sekančią dieną vilniečiai išplėšė sunkią pergalę prieš Minsko RTI penketuką 59:57.

Iš mūsų moterų SS-gos aukščiausioje lygoje šiemet žaidžia tik vilnietės; kaunietės po silpno pasirodymo 1984-85 m. turėjo palikti geriausių komandų eiles. Ir vilnietėms naujame sezone pirmosios rungtynės baigėsi nesėkme: kibirkštietės pralaimėjo Minsko Horizontui 60:67, bet kitą dieną netikėtai laimėjo prieš SS-gos meisterį Maskvos CASK net 91:69!

Rašant apie „gražiąją lytį“, negalima pamiršti šiaulių Tauro žolės ritulininkų. Lietuvaitės SS-gos pirmenybėse laimėjo trečią vietą. Dvi lietuvaitės atstovauja SS-gą įvairiose tarptautinėse rungtynėse.

K. Baronas

LINAS DAMBRAVA

Radijo programa „Margutis“ Chicagoje rengia originalius koncertus, kurių programos atlieka lietuvių visuomenei mažai žinomi menininkai. Spalio 6 d. tokio koncerto programą atliks gitaristas Linas Dambraiva, koncertavęs Venesueloje, bet dar mažai girdėtas kitur.

„Margučiu“ vadovauja P. Petrutis.

Kristus Valdovas (Jn 18, 33 – 37)

Pagaliau ir gudriausi ir narsiausi baigia susitaikyti su mintimi, kad kančia — neišvengiama žmogaus dalis, su kuria žemės vaikai nepajėgūs kovoti. Vienintelis Kristus Karalius ne tik nebuvo ir nebus nugalėtas kitų, bet pats nugalėjo pasaulio nedalią — kančią, iš juodos lemties padaręs tarnaitę, išganyto ir laimės įrankiu. Ko negalėjo daugelis karalių milžiniškos kančios aukų kaina, Kristus įveikė niekam neužkraudamas naštos, neatimdamas laisvės, pats „užnešdamas visų nuodėmes ant kryžiaus“.

Kristaus karalystė atėjo, ji mūsų tarpe. Visi varguoliai, nuskriaustieji, stokojančios tiesos ir meilės yra į ją pakviesti. Tai pasaulio išminčiams kvaila, išdidiesiems papiktinanti, triukšme nepastebima, bet nenugalima, paties Dievo globojama, tiesą mylinčių išsiilgta karalystė.

Atidavę Kristui Karaliui savo tikėjimą viltį ir meilę, esame jo karalystės nariai. Išganytojo pavyzdžiu esame pašaukti ne ti vieni kitų naštas, kentėti ir lengvinti kitų kančias, kurti ir dosniai dalyti gėrį. „Kas myli tiesą, klauso mano balso“. Deja, ne tik teisybė kužda į mūsų ausis, — vienas per kitą šaukia žemiška išmintis, puikybė, aistros, tinginystė ir ištisas choras kitų balsų. Ir štai Kristaus karalystės vaikas, nešdamas širdy tiesos, laisvės ir meilės ilgesį, kovoja su prievarta, melu ir neapykanta. Vėl gailimės, ilgimės savyje ir šalia savęs žmogaus, nešančio kitų naštas, mylinčio ir užjaučiančio.

Jėzus tyli žemės valdovų akivaizdoje, žinodamas savo tiesos galią. Ir mums nors valandėlei, nors kartais reikia nutilt su savo begaliniu „taip“ kiekvienam žemės balsui, kad suradę savyje tiesos meilę, galėtume pasakyti „taip“ Karaliui Kristui, kurio iš tiesų ilgimės, kurį tikime ir mylime. Ir vėl kančia iš lemties taps įrankiu, kuriančiu laimės karalystę, vėl būsimė Nenugalimojo bendražygiai ir pergalės dalininkai.

O Kristau, pasaulio Valdove, — ir žemės, ir aukšto dangaus, Tau amžiais ir meilę, ir šlovę varpai širdyse mūsų gaus.

- 1) Kristus nugali nedalią, ją pašventindamas
- 2) Mūsų meilės ir pasiaukojimo pergalė su Kristumi.

SKAITYK IR PLATINK

„MŪSŲ LIETUVA“

CURSO AUDIOVISUAL

**DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA**

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

KULTŪRA POLITINIS GINKLAS

Kai kas iš mūsų tautiečių labai griežtai skiria politiką nuo kultūros ir suka galvą dėl klausimo, katrai sričiai duoti pirmenybę.

Mes tačiau galvos dėl šito klausimo taip smarkiai nesukam, nes nevisai priimame jo prielaidą. Teisybė, abstrakčiai žiūrint, politika ir kultūra nėra tas pats. Betgi būna atvejų, kad ryšiai tarp jų pasidaro nepaprastai glaudūs. Tuomet politikos ir kultūros skyrimas didele dalimi tampa praktiškai nebereikšmingas.

Vienas toks atvejis – totalistinėse santvarkose, kur diktatūriškai valdanti vienintelė partija siekia užgožti visą šalies politiką. Tokiomis sąlygomis esant, opozicija režimui dažnai kyla kaip tik kultūrinės kūrybos (bei jos vartojimo) formomis, kurios per tai ir įgyja politinės apraiškos niuansų.

Kitas atvejis – politinė emigracijoje, vadinasi, tokioj kaip mūsų. Mūsų politinių išeivių, pastangos juk nukreiptos į Lietuvos vardo garsinimą, į kovojančiosios tautos laisvės bylos ryškinimą. Mes siekiame, kad Lietuva ir lietuvių tauta būtų pasaulio akyse matomos. O kad jos būtų matomos, reikia jų vardu ką nors parodyti. Mokslas, literatūra, dailė, muzika – atseit, kultūra – ir yra tai, ką lietuvių vardu galime pasauliui parodyti, kad toji lietuvių tauta jam būtų matoma.

Žodžiu, politinės išeivijos – tokios kaip mūsų – sąlygomis kiekvienas reikšmingas kultūrinis laimėjimas turi ir politinę vertę. Jis ją turi, nes kalba už lietuvių tautos teisę egzistuoti, būti respektuojamai, būti laisvai. Pastovus centrinėje vietoje įkurtas lietuvių meno muziejus, amerikiečių radijui įsiūlyta lietuviška plokštelė, miesto filharmonijoje surengtas lietuvių kompozitorių koncertas, gero vardo universitete įsteigta lituanistikos katedra, profesinės amerikiečių leidyklos išleisti lietuvių rašytojų kūrinių vertimai, – visa tai mums praskins kelius ten, kur net ir politikieriams sunku prieiti. Tautos ar bendruomenės kultūrinis veržumas visuomet yra stiprus argumentas ir jos politiniams siekiams paremti. Tik gaila, kad daugelis mūsų žmonių to vis dar nesupranta.

M. Dr.

"Draugas"

MIŠIOS

ALFONSA VIDMONTĄ

antrą mirties metinių progą bus atlaikytos gruodžio 22 d., 9 val. ryto šv. Kazimiero parapijos koplyčioje.

Giminės, draugai ir pažįstami parašomi dalyvauti. Žmona Elena Vidmontienė

Bronius Pranskus - Žalionis

GIMTOJI KALBA

Iš kopų šnabždėsio su debesim ir prošvaistėm,

*Iš marių virpulio ir ežerų nendrėtu,
Iš duonos kvapo ir miškų giesmės
Kalba gimtoji lūposna įdėta.*

*Pilėnų laužuose išdeginta, išlydyta,
Su perregima gintaro šviesa
Ji – motinos baudžiauninkės lopšinėse,
Ji – Pirčiupio smėlynų raudosa.*

*Lietuviškai geltonos pievos šneka
Ir tie mediniai nupilkėję kryžiai,
Ir aukštos varpinės, ir mažos gatvės,
Lidytais akmenim į dangų atsigrėžę.*

*Lietuviškasis žodis liko kraujo raidėm
Ant kamerų akmens ir pelenuos.
Pasaulio kryžkelėj – prie Nemuno ir
Baltijos –*

Likimas motinos kalba dainuos.

*Prišaukti paukštį lyg džiugesį ulbanti
Kad ligi galo vieškeliu lydėtu. –
Iš duonos kashio ir miškų giesmės
Kalba gimtoji lūposna įdėta. –*

P. S. Bronius Pranskus-Žalionis, poetas, lietuvių literatūros nusipelnęs mokslo tyrinėtojas (iki 1923 m. Vaclovas Anskaitis slpv.) gimęs 1902.XI.11, Juodupėnuose, Vilkaviškio apskr. Mirė 1964 m., Lietuvoje.

Šiuo eilėraščiu noriu pasveikinti visus studentus, kurie lankė PUC universiteto kursus šių mokslo metų pabaigos progą, ir atgaivinant lietuvių imigrantų tarpe "šeštadieninės" mokyklos S. Paulyje paskatinimui.

Halina Mošinskienė

Didžiai Gerb. p. Redaktoriau,
labai prašau įdėti kuo anksčiau (jei turėsite vietos) šį nuostabiai jaudinantį eilėrašį, kurį gavau iš savo sesutės iš Lie-

tuvos paskutiniame laiške. Kaip matote, mes tęsiame lietuviško Žodžio kaip Lietuvoje taip ir išeivijoje išsaugojimą nuo tautos genocido, su kuriuo taip aršiai kovojo mūsų seneliai Didžiuliai ir buvo caro Nikolajaus II-jo pasmerkti iki gyvos galvos tremčiai į Sibirą. Mano tėvų šeimoje – tai buvo brangiausias turtas, nežiūrint, kad motina Serafina Michailova. Di džiulienė buvo savo šaknimis Rusijos gilumos duktė. Ištikima iki paskutinės valandos savo vyro priesaikai – vieną kartą Sibire, cerkvėje, kt. kartą Krokuvoje R.K. Bažnyčioje, jinai mus visus išaugino lietuvišiais patriotais.

Deja, iš gausios šeimos, teišlikome: aš – vyriausia gim. Sibire, brolis Algirdas Antanas Didžiulis (dabar pensininkas inž. Čikagoje) ir sesutė 10 metų jaunesnė už mane – gydytoja Lietuvoje. Nei vienas, nenukrypome nuo Tėvų įkvėpto idealo – Laisvos Lietuvos.

Su pagarba

H. Mošinskienė

DRAUGO ROMANO

KONKURSAS

Dienraštis „Draugas“ skelbia trisdešimt penktąjį romano konkursą šiomis sąlygomis:

1. Romano autorius laisvai pasirenka kūriniui siužetą.
2. Kūrinys turi būti pasirašytas slapyvardžiu, o atskirame voke įrašytą tikroji pavardė, slapyvardis, kūrinio pavadinimas, autoriaus adresas ir telefonas.
3. Romanas ar kitoks dailiojo žodžio kūrinys turi būti bent 200 puslapių.
4. Pirmosios laidos teises autorius gaives premiją, perleidžia „Draugo“ redakcijai spausdinti atkanpoje, leisti atskira knyga ar panaudoti abu atve-

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

PARDUODAMAS
ŽODYNAS
DICIONÁRIOS
PORTUGUÊS-LITUANO
Kreiptis į Šv. Kazimiero parapiją,
R. Juatindiba, 28, tel. 273-0338

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj. 2

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

FONE: 449-4379 - Vila Sacadura Cabral - S. André

jus.

5. Neradus tinkamo premijai romano žiuri komisija gali premijos ne skinti. „Draugo“ redakcija tuo atveju tariasi su autoriumi, kurį ji pasirenka, atskirai dėl spausdinimo atkarpoje, išleidimo atskira knyga ir honoraro.

6. Rankraščiai siunčiami iki 1985 m. lapkričio 1 d. (pašto antspaudas) šiuo adresu: Romano konkurso komisija, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

7. Už geriausią romaną skiriama 3000 dol. premija.

8. Nepanaudotus ir nepremijuotus rankraščius redakcija grąžina tik autoriams atsiliepus (slapyvardžiu ar tikra pavarde) ir nurodant adresą, kuriuo kūrinių siųsti.

Žiuri komisija bus paskelbta vėliau.

RAŠO PROF. CARRATO

Ilgus metus buvęs MŪSŲ LIETUVOS atsakingas redaktorius, prof. dr. José Ferreira Carrato, rašo iš Ribeirão Preto: "Quero agradecer comovido o convite que me fez para participar de mais uma celebração do nosso invicto "Mūsų Lietuva", ocorrido no dia 17 próximo passado, aí em São Paulo.

Congratulo-me com o espirito vivo que sempre anima os atuais Editores do nosso jornal, entre os quais estive por muitos anos, como Diretor, Proprietário e Responsável.

Desta vez, aqui em Ribeirão Preto, longe de São Paulo, não foi possível comparecer ao almoço anual. Espero, contudo, que próxima oportunidade haverá, se Deus quiser, de estar presente, por saber quanto é agradável estar na companhia da boa gente lituana, a quem tanto amo.

Aceite, meu caro Pe. Gavénas, o meu abraço mais afetuoso, extensivo a todos os companheiros do jornal.

Com o "até breve" — de José Ferreira Carrato"

ŠALPOS RATELIS

Šį mėnesį į Šalpos Ratelį įnešė savo duokle

NPN Cr.200.000

Lai Viešpats gausiai atlygina visiems, kurie dosniai duoda Jam vargšų bei sto-kojančių asmenų.

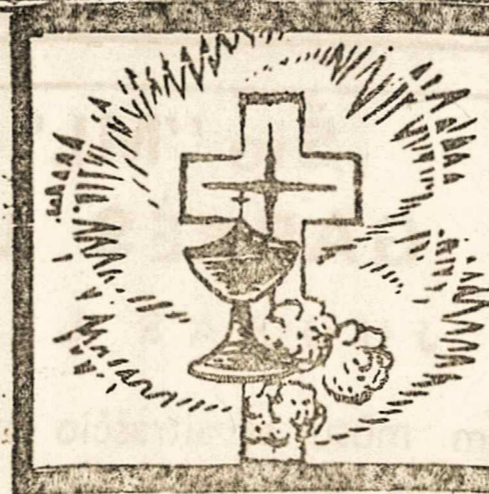
Ghopperia Alexchopp

CHOPP – PIZZA – FRIOS
MÚSICA AO VIVO

RESERVADO PARA FESTAS

Rua Solon, 1062 - Tel.223-2333 - Bom Retiro

PATIKSLINIMAS

"Mūsų Lietuvos" Nr. 46 iš Lapkričio 21 dienos p. Jono Valavičiaus straipsnyje "Padėka Dr. Antanui Šauliui", tarp kitko, pasakyta: "Per Lietuvių Sąjungos 54-tųjų metinių paminėjimą svečiai pamatė scenoje gražų ir įspūdingą paveikslą, kuris prieš paskutinį karą buvo atvežtas iš Lietuvos ir padovanotas Lietuvos Konsului São Paulyje A. Polišaičiui. Paveikslas vadinasi "VYTAUTO PRIESAIKA". Paveikslas turi 240 cm. x 140 cm. Jo kopiją atvežė ir įteikė mūsų konsului Generolas Nagevičius".

Tačiau šio paveikslo istorija yra visai kita.

Generolas Nagevičius savo apsilankymo proga São Paulo lietuvių kolonijoje jokio paveikslo neatvežė. Generolas V. Nagevičius, kada lankėsi mūsų kolonijoje, A.A. Konsulas A. Polišaitis tuo laiku nebuvo S. Paulyje, o gyveno ir dirbo Užsienio Reikalų ministerijoje dar Nepriklausomoje Lietuvoje. Tuometinis Konsulas S. Paulyje buvo Povilas Gaučys.

Šis "Vytauto Priesaika" paveikslas buvo dovanotas Generolo Nagevičiaus 1938 metų pradžioje, ne kam kitam, o LIETUVIŲ SAJUNGAI BRAZILIJOJE". Gen. Nagevičius, lankydamas mūsų koloniją, labai džiaugėsi tos organizacijos veikla tuo metu, kada mūsų kolonijoje labai gražiai veikė net penkios lietuviškos pradžios mokyklos su keliais šimtais lietuvių vaikų.

Šį paveikslą man teko parvežti, grįžtant iš Lietuvos į São Paulo 1938 metų kovo pabaigoje. Šis paveikslas buvo perduotas Konsului A. Polišaičiui ne kaip Konsului, bet kaip Lietuvių Sąjungos Brazilijoje Garbės pirmininkui. Nežinau kodėl Konsulas A. Polišaitis šį Paveikslą ilgą laiką laikė savo namuose ir tik jam

M I Š I O S PRANAŠAKAVIČIŲ

mirties metinių proga
bus atlaikytos gruodžio 12 dieną 19:30 val.
šv. Kazimiero parapijos koplyčioj.
Kviečiame gimines ir draugus dalyvauti ir
iš anksto širdingai dėkojame.
Žmona Lydia ir šeima

mirus jis buvo perduotas Lietuvių Sąjungai Brazilijoje.

Čia dar noriu priminti, kad prieš grįžtant į Braziliją, tuo metu gyvendamas Kaune, visą savaitę laiko gyvenau Generolo V. Nagevičiaus bute, Duonelaičio gatvėje (priešais Karo Muziejų), kur buvau paruošęs spaudai jo kelionės įspūdžius Brazilijoje, Urugvajuje ir Argentinoje. Tie kelionės įspūdžiai vėliau buvo atspausdinti Draugijos Užsienio Lietuviams remti Žurnale "Pasaulio Lietuvis".

Stasys Vancevičius

Čia matome Generolą V. Nagevičių, padovanusį Lietuviai Sąjungai Brazilijoje "Vytauto Priesaikos" paveikslą. (Gen. V. Nagevičius jau miręs). Ši nuotrauka buvo dovanota Stasiui Vancevičiui, besilankančiam Lietuvoje 1938 metais, kada Generolas V. Nagevičius buvo Lietuvos Karo Muziejaus viršininkas.

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS – FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO

1. Kazimierinių Metų Ruošos komitetas	Cr. 1.000.000
2. N.N. Poeto Venancijaus Ališo atminčiai	Cr. 5.000.000
3. Šv. Kazimiero p-ja T. Jono Bružiko, SJ, atminčiai	Cr. 1.000.000
4. Kun. Dr. J. Prunskis MŪSŲ LIETUVAI	Cr. 2.240.000
5. Jadvyga Grigienė (USA) Marytės Bumblienės atminčiai	Cr. 57.000

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS
ĮRAŠYDAMI JUOS Į KK FONDA

MŪSŲ ŽINIOS

LAISVĖS PAMINKLO ATIDARYMAS

Muziejaus ir Archyvo Komisija su malonumu praneša visiems Brazilijos lietuviams kad Lietuvių Imigracijai paminėti Laisvės paminklas bus iškilmingai pašventintas ir atidarytas šio gruodžio mėnesio 14 dieną, 14:00 valandą, Republica Lituania aikštėje, Vila Zelinoj, S. Paulo mieste.

Prieš pašventinimą 13:00 val. šv. Juozapo lietuvių pastatytoje bažnyčioje bus laikomos iškilmingos mišios už Lietuvą ir lietuvius imigrantus.

Po mišių organizacijos, jaunimo grupės ir visuomenė susirinks aikštėje. Karo Policijos orkestrui grojant Brazilijos ir Lietuvos himnus bus iškilmingai iškeltos Lietuvos trispalvė, Brazilijos ir São Paulo valstybės vėlevos. Po vėlevų iškilimo seks Brazilijos valdžios ir lietuvių kolonijos atstovų prakalbos. Po prakalbų paminklas bus pašventintas. Atidarymo juostas atriš S. Paulo miesto burmistras dr. Mario Covas ir Muziejaus ir Archyvo Komisijos pirmininkė ponė Aldona Valavičienė.

Pakvietimai buvo išsiųsti paminklo statybos rėmėjams, valdžios atstovams, kitų kolonijų pirmininkams Brazilijos prezidentui José Sarney, S. Paulo valstybės gubernatoriui dr. Franco Montoro ir Praça Republica Lituania aikštės reformos rėmėjams.

Prašome visus lietuvius ir lietuvių draugus dalyvauti šioje atidarymo šventėje.

Muziejaus ir Archyvo Komisija

LIETUVIŲ IMIGRANTŲ PAMINKLO VAJUS

Šią savaitę gavome naujų aukų paminklo statybai:

Anelė Baužienė Cr.100.000

Marija Remenčienė

Gražvydas ir Ivone Remenčius

Henrikas ir Gražina Remenčius

Remenčių šeima atsiuntė bendrą auką Cr. 500.000 vertėje.

Naujiems aukotojams mūsų didelis ačiū už pagalbą.

Turime 101 aukotoją ir bendra surinkta suma siekia Cr.27.934.850. Turime pastebėti, kad ML 46-tame numeryje per apsirikimą buvo paminėta bandra Cr.28.334.950 suma, o turėjo būti Cr. 27.334850.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

JUOZAS LISAUSKAS

Mielam mūsų savaitraščio skaitytojui širdingai dėkojame už paramą spaudai.

ML redakcija ir administracija

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS

R U O Š I A R E V E I L L O N

NAUJŲ METŲ SUTIKIMA

gruodžio m. 31 d. – 22 val.

LIETUVIŲ SAJUNGOS RŪMUOSE

Programoje: vakariėnė, Naujų Metų vaisės

ŠOKIAMS GROS ORGANISTAS BENNON

Bilietus prašome užsisakyti iš anksto iki gruodžio 28 d.

Telefonai: 274-5116, 215-6310, 92-3309

BUS LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Guzikaukai ir Cilišauskai praneša, kad gruodžio 15 d., 12 val. Lituaniškos koplyčioj, Atibajoj, įvyks Nilzos Guzikaukaitės su Herkuliu Cilišausku sutuoktuvės. Vestuvės numatytos piinai lietuviškos. Jaunavedžiams jau iš anksto linkime daug laimės ir gausios Aukščiausiojo palaimos.

JAUNIMO SUSIKAUPIMAS

Šeštadienį, lapkričio 30, grupelė jaunimo suėjo į "Petro Perkumo namus" nors trumpam susikaupimui, kaip pasiruošimui besiantinančiom Kalėdom. Susikaupimą pravedė kun. Pr. Gavėnas.

GRUODŽIO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sėkmės.

- 03/12 – Justino J. Žvingela
- 03/12 – Jonas Šepetauskas
- 04/12 – Bruna Yolanda Pjevuc
- 05/12 – Daniela Maria Šiaulys
- 05/12 – Nilza Guzikaukai
- 05/12 – Antonio Luiz de Abreu Carva Iho
- 07/12 – Janete Neumantas Neumanas
- 16/12 – Alberto Lipas
- 16/12 – Vaclovas Laurinaitis
- 20/12 – Marcos Sauka
- 20/12 – Lidija Idika
- 22/12 – Izabel Seliokas
- 23/12 – Jonas Sapokas
- 29/12 – Antanas Kučinskas
- 30/12 – Anna Godliauskas
- 31/12 – Jonas Antanaitis
- 31/12 – Mare Jovaiša
- 31/12 – Norbertas Stasiunionis
- 31/12 – Rosmari Ažuolas

Lietuvių Sąjungos-Aliança Valdyba

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

PIRKITE LIETUVIŠKUS

KALĖDINIUS SVEIKINIMUS

